אין בין יו"ט לשבת כו'. ואע"פ דבפ' משילין (ביצה דף ל:. וסס) ולקמן בפ' כל הכלים (דף קכד. וסס) מוקמינן לה כב"ש דאי כב"ה הא[א] אמרי מתוך שהותרה הבערה לצורך הותרה נמי שלא לצורך [ב]מ"מ דמי טפי יו"ט לשבת הואיל ולא שריא שאר דברים אלא מטעם שהותרה לצורך אוכל נפש[ג]:

השתא חמש שרינן כו'. [ד]בפרק קמא דסוכה (ד' ג: וסס) גבי רבי יהודה מכשיר עד ארבעים וחמשים אמה לא פריך השתא חמשים כו' וכן ברישא אע"פ (כתובות דף מ. וסס) גבי אבל חכמים אומרים משהה אדם עם אשתו אפילו שתים ושלש שנים בלא כתובה ונראה לר"י דכל היכא דפשיטא ליה דבעי למימר אפי' טובא לא פריך[ה] אבל הכא ליכא לפרושי ד' וה' אפילו טובא דא"כ התרתה סנדל המסומר וכן בפרק בנות כותים (נדה דף לז: וסס) פריך [גבי] וכמה היא קיבוייה ר' מאיר אומר אפילו מ' וג' יום דליכא למימר אפילו טובא[ו] דאין סברא שיהשב דם קיבוי מיום תחילת עיבורה[ז] ומשמע ליה בכל הני דשיעורא בתרא דוקא ולהכי פריך דלימא שיעורא בתרא ולא לימא שיעורא קמא ולקמן בפרק מפנין ד' וה' קופות (דף קכו:) פריך נמי השתא חמש שרי ד' כו' משמע ליה[ח] דטפי לא שרינן משום טורח שבת ומשני רב חסדא[ט] ד' מאוכל קטן חמש מאוכל גדול ושמואל משני[י] ד' וה' אפילו טובא כדאמרי אינשי דסבר אפילו טובא מלי לפנות ובלבד שלא יגמור את האוכל פי' קרקעית האוכל משום אשווי גומות וכדאמרן התם וא"ת דבפרק אע"פ (כתובות דף ס. וסס) אמרינן תינוק יונק והולך אפילו ד' וה' שנים ולא פריך אף על גב דהוי דוקא מדפריך התם מחבילתו על כתפו ומשני אידי ואידי חד שיעורא וי"ל[יא] הא בכחוש הא בבריא והא דאמרינן בפרק הזרוע (חולין דף קלב:) כהן טבא שתים וג' שבתות פטור מן המתנות מכאן ואילך חייב במתנות אומר ר"י דנקט שתים לרבי דאית ליה בהבא על יבמתו (יבמות דף סד:) דבתרי זימני הויא חזקה וג' לרשב"ג[ט] : דעבד

(משלחין[א] כלים בי"ט בין תפורין בין שאינן תפורין)[ב] [ג]אבל לא סנדל המסומר ולא מנעל שאינו תפור [ג](בי"ט) בשבת מ"ט דאיכא כינופיא בי"ט נמי איכא כינופיא תענית צבור איכא כינופיא ליתסר מעשה כי הוה בכינופיא דאיסורא הכא כינופיא דהתירא הוה ואפילו לר'[ד] חנינא בן עקיבא[ה] דאמר לא אסרו אלא בירדן ובספינה וכמעשה שהיה הני מילי ירדן דשאני משאר נהרות אבל י"ט ושבת כי הדדי נינהו[ו] דתנן אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד א"ר יהודה אמר שמואל [ג]לא שנו אלא לחזק אבל לנוי מותר וכמה לנוי ר' יוחנן אמר חמש בזה וחמש בזה ור' חנינא אמר שבע בזה ושבע בזה א"ל ר' יוחנן לרב שמן בר אבא אסברא לך לדידי שתים מכאן ושתים מכאן ואחת בתרסיותיו לר' חנינא ג' מכאן וג' מכאן ואחת בתרסיותיו מיתיבי סנדל הנוטה עושה לו שבע דברי רבי נתן ורבי מתיר בי"ג בשלמא לרבי חנינא הוא דאמר כרבי נתן אלא רבי יוחנן דאמר כמאן הוא דאמר כר' נהוראי דתניא ר' נהוראי אומר ה' מותר ושבע אסור א"ל איפה לרבה בר בר חנה אתון תלמידי רבי יוחנן עבידו כר' יוחנן אנן נעביד כרבי חנינא בעא מיניה רב הונא מרב אשי חמש מהו א"ל אפילו ז' מותר ט' מאי א"ל אפילו ח' אסור בעא מיניה ההוא רצענא מרבי אמי תפרו מבפנים מהו א"ל מותר ולא ידענא מ"ט אמר[פ] רב אשי ולא ידע מר מ"ט כיון דתפרו מבפנים הוי ליה מנעל בסנדל גזרו ביה רבנן במנעל לא גזרו ביה רבנן בעא מיניה ר' אבא בר זבדא מר' בר אבינא עשאו כמין[ז] כלבום מהו א"ל מותר איתמר נמי אמר רבי יוסי בר' חנינא עשאו כמין כלבום מותר א"ר ששת חיפהו כולו במסמרות כדי שלא תהא קרקע אוכלתו מותר תניא כוותיה דרב ששת[ח] לא יצא האיש בסנדל המסומר ולא יטייל מבית לבית אפילו ממטה למטה אבל מטלטלין אותו לכסות בו את הכלי ולסמוך בו כרעי המטה ור' אלעזר בר' שמעון אוסר נשרו רוב מסמרותיו ונשתייר בו ד' או ה' מותר ורבי מתיר עד שבע[ט] חיפהו בעור מלמטה וקבע לו מסמרות מלמעלה מותר עשאו[י] כמין כלבום או כמין טס או כמין יתד או שחיפהו כולו במסמרות כדי שלא תהא קרקע אוכלתו מותר הא גופה קשיא אמרת נשרו רוב מסמרותיו אע"ג דנשתיירו ביה טובא והדר תני ארבע או חמש אין טפי לא א"ר ששת לא קשיא כאן שנגממו כאן שנעקרו: ארבע או חמש מותר: השתא חמש שרי ארבע מיבעיא א"ר חסדא ארבע מסנדל קטן וחמש מסנדל גדול: ורבי מתיר עד שבע: והתניא רבי מתיר עד שלש עשרה נוטה שאני השתא דאתית להכי לרבי יוחנן נמי לא קשיא נוטה שאני אמר רב מתנה ואמרי לה אמר רב אחדבוי בר מתנה אמר רב מתנה אין הלכה כר' אלעזר בר' שמעון פשיטא[י] יחיד ורבים הלכה כרבים מהו דתימא מסתברא טעמא דרבי אלעזר ברבי שמעון בהא קמ"ל אמר רבי חייא אי לאו דקרו לי בבלאי שרי איסורי שרינא ביה טובא וכמה בפומבדיתא אמרין עשרין וארבע בסורא אמרין עשרין ותרתין אמר רב נחמן בר יצחק וסימניך עד דאתא מפומבדיתא לסורא חסר תרתי: ולא ביחיד בזמן שאין ברגלו מכה:

הא

משלחין כלים ביו"ט בין תפורין בין שאינן תפורין אבל לא סנדל המסומר. אלמא לאו בר מנעליה ביו"ט הוא דהא קתני התם כל שנאותין בו ביו"ט משלחין אותו: **איכא כינופיא.** שאין עושין מלאכה ונקבצין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות כי ההיא מעשה דהוה כינופיא: **דאיסורא.** בעשיית מלאכה: **ואפילו לרבי חנינא בן עקיבא.** בפרק חומר בקדש[ב] גבי נושא מי חטאת ואפר חטאת בירדן ובספינה שנמצא כזית מן המת תחוב בקרקעיתה של ספינה [ג]ונטמאו וקאמרי רבנן דגזרו אלא יעביר אדם מי חטאת בספינה ולא על הגשר ולא ישיטם על פני המים אחד ירדן ואחד שאר נהרות ופליג ר' חנינא ואמר לא אסרו אלא בירדן ובספינה ולא גשר ושאר נהרות דגזירה שגזרו מחמת מאורע אין להם לגזור אלא מעין המאורע: **דשאני משאר נהרות.** ברוחב או בעומק: **אלא לחזק.** שממרותיו נעשו לחזק העקב שקורין שו"א עם הפנתא שקורין אינפייני"א אבל לנוי מותר דלא גזרו אלא מעין המאורע והנהו לחזק היו כתתם מסמרים דסנדל: **שתים מלאן.** לגד חיצון אחד בראשו לגד האצבעות ואחד לגד עקיבו ושתים מכאן לגד פנימי לעבר בין הרגלים: **תרסיותיו.** רצועותיו: **סנדל הנוטה.** שתחתון שלו אינו שוה שעב מגד זה ודק מגד זה וכשדורס נוטה לגד הדק ונריך להגביהו שיהא שוה לגד שכנגדו: **איפה.** שם חכם ובנו של ר' רחבה דפומבדיתא הוה[ט] : **תפרו מבפנים.** שנתן מנעל של עור לפנים מן הסנדל. תפרו פורדלי"ץ בלע"ז: **מוסר.** שמעתי מרבי יוחנן וטעמא לא ידענא: **מוסר.** לקבוע בו מסמרים מבחוץ: **עשאו.** למסמר כמין כלבום בלע"ז טינפיילו"ן שני ראשין חדין וכפופין[ז] ונועץ שני ראשיו בעץ כדאמרי' בסוטה (יט:) כלבום של ברזל מטילין לה לתוך פיה: **מוסר.** הואיל ונשתנה משאר מסמרים דלא גזרו אלא מעין המאורע: **חיפהו.** מלמטה: **אבל מטלטלין אותו.** דתורת כלי עליו: **אוסר.** דילמא אתי לנועלו: **נשרו רוב מסמרותיו כו'.** לקמן מפרש לה: **מוסר.** הואיל ונשתנה מכמו שהיה דמעין המאורע גזרו: **עשאו.** לראש מסמר רחב כמין טס או שעשאו חד כמין יתד: **אע"ג דאישתאר טובא.** ובלבד שיהיו מעוט: **שנגממו.** מלמעלה ורשומו ניכר בתוך העץ אפילו טובא דהא מיגכר שאינו כבריתו: **שנעקרו.** לגמרי שאין ניכר שהיה בו יותר ד' או ה' [אין] טפי לא לוי"ה ולשון חבירו איפכא: **נוטה שאני.** שכולן לריכין לו להשוותו ואין אחד מהן לחזק: **השתא דאתית להכי.** לחלק בין נוטה לשאין נוטה: **לרבי יוחנן נמי.** דקפרכת לעיל מינה ואמרת דאמר כמאן איכא נמי לתרוצי לעולם כרבי נתן ונוטה שאני דהתם מתיר עד שבע אבל אין נוטה ה' ותו לא: **מסתברא טעמא.** דאסור לטלטל שמא יגעלנו: **בבלאי שרי איסורי.** דר' חייא מבבל הוה כדאמרינן בסוכה[מ] עלו ר' חייא ובניו ויסדוה: **עד דאתא.** רבי חייא כשעלה מבבל לארץ ישראל ובא דרך סוריא מפומבדיתא: **חסר תרתי.** נפלו שתים ממסמרותיו בדרך: **לסורא חסר [תרתין].** דומה אצל דומה:

הא

ל א טוס"ע מ"ס סי' תקטז סעיף ג:

לא ב ג מיי' פ' יט מהל' שבת הלכה ב:

רב נסים גאון

ואפי' לר' חנניא בר עקיבא דאמר לא אסרו אלא בירדן וספינה וכמעשה שהיה. זה המעשה עיקרו (במעשה) [במסכת] חגיגה בפ' חומר בקודש (דף כג) וביבמות בפרק האשה [שהלכה] היא ובעלה למדינת הים שלום בינו לבינה (דף קסז) מאי מעשה שהיה דאמר רב יהודה אמר רב מעשה באדם אחד שהיה מעביר מי חטאת ואפר חטאת בירדן ובספינה, ונמצא כזית מת תחוב בקרקעיתה של ספינה, באותה שעה אמרו לא ישא אדם מי חטאת ואפר חטאת ויעבירם בירדן ובספינה. **לא ביחיד בזמן שאין ברגלו מכה.** גרסינן בגמ' דבני מערבא אמר ר' אבא מפני החשד שלא יהו אומרים איש פלוני נפסק סנדלו ותלאו בבית שחיו.

רבינו חננאל

ואסיקנא בסנדל מסומר אחד שבת ואחד יו"ט אסור דיו"ט ושבת כי הדדי נינהו. **הא** דר' חנינא בן עקיבא דאמר לא אסרו אלא בירדן ובספינה, וכמעשה שהיה. מפורש ביבמות פרק האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים, מעשה באחד שהיה מעביר מי חטאת ואפר חטאת בירדן ובספינה ונמצא כזית מת תחוב בקרקעיתה של ספינה, באותה שעה אמרו לא ישא אדם מי חטאת ואפר חטאת ויעבירם בירדן ובספינה. [וצריך לעיין] התם כדי שיתברר לן השמועה היטב. קי"ל סנדל המסומר, לחזק אסור לנוי מותר, כרב יהודה אמר שמואל, דהא דייקי אשמעתיה לאוקומה, דאמרינן וכמה לנוי דשרי, ר' יוחנן אמר ב' מכאן וב' מכאן ואי' בתרסיותיו, ר' חנינא אמר ג' מיכן וג' מכאן ואי' בתרסיותיו. וכו' חנינא קיי"ל, דר' יוחנן לגבי ר' חנינא תלמיד הוא. והא דאמר ליה איפה לרבה בר בר חנה אתון תלמידי דר' יוחנן, אתון עבידו כר' יוחנן, לאו משום דהלכה כר' יוחנן אלא משום דבאתריה דר' יוחנן ביותר מחמש נהגו בו איסור, ודברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור אי אתה רשאי להתירן בפניהם. **ו**ור' אמי נמי קם ליה כר' חנינא דשבע מותר. והא דקתני ר' מתיר עד י"ג, בנוטה הוא, וכגון שניטל עקיבו ולדברי הכל. ור' חייא מתיר בה הרבה, בסורא אמרו כ"ב, בפומבדיתא אמרי כ"ד. **תפרו** לסנדל מבפנים שרי משום דהוי ליה מנעל, ואסנדל גזרו רבנן, אמנעל לא גזרו. כמין כלבוס מותר. אמר רב ששת חיפהו כולו במסמרים כדי שלא יהא קרקע אוכל ממנו מותר. תניא כוותיה דרב ששת לא יצא האיש בסנדל מסומר ולא יטייל בו מבית לבית כו'. **ולא ביחיד בזמן שאין ברגלו מכה.** ירושלמי אמר ר' בא מפני חשד שלא יאמרו איש פלוני נפסק סנדלו ותלאו בבית שחיו.

מסורת הש"ס

א) ביצה יד:. **ב)** רש"ל מ"ז, **ג)** [במשנה ליתא], **ד)** כב"מ מנגיא בן עקביא, **ה)** [תוס' פרה פ"ח] יבמות קטו: מגיגה כג.. **ו)** לקמן קכד. קלז: מגילה ז: ביצה כח. לו: [תוספ' דמגיל' פ"א], **ז)** כזה,

ח) [תוספ' פ"ה ותוספ' יומא פ"ד], **ט)** [סס ע"ש], **י)** [ברכות ט. וש"נ], **כ)** [מגיגה כג.], **ל)** [סנהדרין יז:], **מ)** [דף כ.], **נ)** [וע"ע תוס' עירובין ב. ד"ה עד ותוס' יומא כג. ד"ה שתים ותוס' סוכה ב: ד"ה עד ותוס' כתובות מז. ד"ה שתים ודף ס. ד"ה רבי יהושע ותוס' ב"מ ע"ט: ד"ה השתא ותוס' נדה לז: ד"ה אריבעים],

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמר ליה רב אשי ולא: **(ב)** שם מלמעלה מותר עשאו כמין טס כל"ל ומיבות כמין כלבוס או נמתק:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה **ואפי'** לר"ח בן עקביא וכו' ונטמאו. עי' זמחים לג ע"א תוס' ד"ה מי חטאת:

לעזי רש"י

שול"א. סוליה.
אינפייני"א. פָּנָת (העור העליון של הנעל).
פורדרי"ץ [פודרי"ץ]. מרופד.
טינפיילו"ן. קרס דו-חודי.

מוסף רש"י

משלחין כלים. בגדים (ביצה יד:). **אין בין יו"ט לשבת.** להיות מותר למחילה ביו"ט מה שאסור בשבת, אבל לענין עושין יש הרבה, שזה בסקילה וכרת וזה בלאו גרידא (מגילה ז:).

מוסף תוספות

א. איכא אחריני דשרו ביו"ט. ריטב"א. **ב.** וי"ל. ריטב"א. **ג.** [אבל] במה שאין בו מתוך ודבר השוה לכל נפש יום טוב ושבת שוים הם, ולענין זה אצל סנדל ראוי שיהו שוים. ריטב"א. [ועי' פנ"י]. **ד.** איכא למידק דזימנין דדייק תלמודא הכי וכו' ואיכא דוכתי דלא פרכינן הכי. ריטב"א. **ה.** [ו]כדאמרי אינשי ואפילו טובא. תוס' נדה לז: **ו.** דאין קושי מטהר לעולם. תוס' יומא כג. **ז.** המקשה. תוס' יומא כג. **ח.** דדוקא הוה. תוס' יומא כג. **ט.** דהוה דוקא. תוס' נדה לז: **י.** דלאו דוקא נקט אלא. תוס' נדה לז: **יא.** דדוקא קאמר. תוס' יומא כג.

מ) מדברי רבינו נראה שהיה נוהם בעי מיניה רב הונא מרב אמי וכו'.